

HÜKÜMLÜ VE TUTUKLULARA YAKINLARININ ÖLÜMÜ VEYA HASTALIĞI NEDENİYLE VERİLEBİLECEK MAZERET İZİNLERİNE DAİR YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutukluların yakınlarının ölümü veya yaşamsal tehlike oluşturacak önemli ve ağır hastalığı hâlinde kullanacakları mazeret iznine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına mahkûm olanlar hariç, yüksek güvenlikli ceza infaz kurumlarında bulunanlar da dahil olmak üzere, güvenlik bakımından sakınca oluşturmaması koşuluyla tehlikeli olmayan hükümlü ve tutukluları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 13/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanununun 94 üncü maddesinin ikinci fıkrası ile 116 ncı maddesinin dördüncü ve beşinci fıkralarına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Dış güvenlik birimi: Mazeret izni verilen hükümlü veya tutuklunun bulunduğu ceza infaz kurumunun dış güvenliğinden sorumlu jandarma birimini,

b) Dış güvenlik görevlisi: Dış güvenlik biriminde görev yapan, hükümlü veya tutukluya izin süresince refakat eden jandarma görevlilerini,

c) Dış güvenlik yetkilisi: Mazeret izni verilen hükümlü veya tutukluya izin süresince refakat eden dış güvenlik görevlilerinin amirini,

ç) Mazeret izni: 5275 sayılı Kanununun 94 üncü maddesinin ikinci fıkrası ile 116 ncı maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları gereğince hükümlü ve tutuklulara yakınlarının ölümü veya yaşamsal tehlike oluşturacak önemli ve ağır hastalığı hâlinde verilen izni, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Mazeret İzinlerine İlişkin Usul ve Esaslar

Cenazeye katılma izni

MADDE 5 – (1) Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına mahkûm olanlar hariç, yüksek güvenlikli ceza infaz kurumlarında bulunanlar da dâhil olmak üzere, güvenlik bakımından sakınca oluşturmaması koşuluyla tehlikeli olmayan hükümlülere; ikinci derece dâhil kan veya kayın hısımlarından birinin ya da eşinin ölümü hâlinde, Cumhuriyet başsavcısının onayıyla yol süresi hariç iki güne kadar cenazeye katılması amacıyla izin verilebilir.

(2) Soruşturmanın veya kovuşturmanın selameti ve güvenlik bakımından sakınca oluşturmaması koşuluyla tutuklulara; ikinci derece dâhil kan veya kayın hısımlarından birinin ya da eşinin ölümü hâlinde, soruşturma evresinde soruşturmayı yapan Cumhuriyet savcısı, kovuşturma evresinde ilgili hâkim veya mahkeme tarafından yol süresi hariç iki güne kadar cenazeye katılması amacıyla izin verilebilir.

(3) Hükümlü ve tutukluların, izin sırasında gece konakladıkları ev, ceza infaz kurumu veya diğer yerlerde geçirdikleri tüm süreler izin süresine dâhildir.

(4) 20/3/2006 tarihli ve 2006/10218 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Tüzüğün 138 inci maddesinin altıncı fıkrası çerçevesinde, bu maddeye göre izin verilen hükümlü ve tutuklulardan;

a) Kapalı ceza infaz kurumlarında bulunanlar dış güvenlik görevlisi refakatinde,

b) Açık ceza infaz kurumları ile çocuk eğitim evlerinde bulunanlar ise refakatsiz, izne gönderilir.

Hastalık nedeniyle mazeret izni

MADDE 6 – (1) Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına mahkûm olanlar hariç, yüksek güvenliki ceza infaz kurumunda bulunanlar da dâhil olmak üzere, güvenlik bakımından sakınca oluşturmaması koşuluyla tehlikeli olmayan hükümlülere; ana, baba, eş, kardeş, çocuk ile eşin anne veya babasının yaşamsal tehlike oluşturacak önemli ve ağır bir hastalığı bulunduğunun sağlık kurulu raporu ile belgelendirilmesi durumunda, Cumhuriyet başsavcısının onayıyla her bir yakını için bir defaya mahsus olmak üzere, yol süresi hariç bir güne kadar hasta ziyareti için izin verilebilir.

(2) Soruşturmanın veya kovuşturmanın selameti ve güvenlik bakımından sakınca oluşturmaması koşuluyla tutuklulara; ana, baba, eş, kardeş, çocuk ile eşin anne veya babasının yaşamsal tehlike oluşturacak önemli ve ağır bir hastalığı bulunduğunun sağlık kurulu raporu ile belgelendirilmesi durumunda, soruşturma evresinde soruşturmayı yapan Cumhuriyet savcısı, kovuşturma evresinde ilgili hâkim veya mahkeme tarafından her bir yakını için bir defaya mahsus olmak üzere, yol süresi hariç bir güne kadar hasta ziyareti için izin verilebilir.

(3) Hükümlü ve tutukluların, izin sırasında gece konakladıkları ev, ceza infaz kurumu veya diğer yerlerde geçirdikleri tüm süreler izin süresine dâhildir.

(4) Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Tüzüğün 138 inci maddesinin altıncı fıkrası çerçevesinde, bu maddeye göre izin verilen hükümlü ve tutuklulardan;

- a) Kapalı ceza infaz kurumlarında bulunanlar dış güvenlik görevlisi refakatinde,
- b) Açık ceza infaz kurumları ile çocuk eğitim evlerinde bulunanlar ise refakatsiz, izne gönderilir.

Konaklama yapılabilecek yerler

MADDE 7 – (1) Kapalı ceza infaz kurumunda bulunan hükümlü ve tutuklulardan, mazeret izni sırasında gece konaklaması gerekenler; kendisine veya eşine ait evde kalabileceği gibi, kendisinin veya eşinin annesine, babasına, kardeşine, çocuğuna, torununa, büyükbabasına veya büyükannesine ait evde, güvenli görülen başka bir yerde ya da gidilen yerde bulunan kapalı ceza infaz kurumunda kalabilir.

Konaklanacak yerin belirlenmesi

MADDE 8 – (1) Dış güvenlik birimi, Ek-1'de yer alan bilgi formunu doldurarak derhâl hükümlü veya tutuklunun iznini geçireceği yer il Jandarma Komutanlığına gönderir.

(2) İl Jandarma Komutanlığı, ilgili yer kolluk birimleriyle irtibata geçerek elde ettiği bilgilere göre oluşturduğu hükümlü veya tutuklunun nerede konaklaması gerektiğine ilişkin kendi görüşünü de içeren resmi yazı ve Ek-1 bilgi formunu derhâl valilik makamına sunar.

(3) Vali, gece konaklama yapılabilecek yer konusunda bir karar verir.

(4) Vali, bu yetkisini vali yardımcısı veya kaymakamlara devredebilir.

Alınacak güvenlik tedbirleri

MADDE 9 – (1) Hükümlü veya tutukluya refakat eden dış güvenlik yetkilisinin bilgi vermesi ve talebi hâlinde izne gidilen yerdeki kolluk birimleri tarafından cenaze merasiminin yapılacağı veya konaklanacak yerde ya da talep edilen başka bir yerde gerekli güvenlik tedbirleri alınır.

(2) Hükümlü veya tutuklu, izin süresince dış güvenlik görevlilerinin yakın nezareti altında bulundurulur.

(3) Konaklanacak yerin içi ve çevresi de dâhil olmak üzere izin süresince alınacak tüm güvenlik tedbirlerinin nitelik ve kapsamı, görevlendirilecek personelin sayısı ve giyeceği kıyafet ile gerektiğinde hükümlü veya tutukluya devamlı ya da geçici suretle kelepçe takılıp takılmayacağı, dış güvenlik yetkilisi tarafından şahsın işlediği suç türü, kişisel durumu, koşullu salıverilme tarihi ve mevcut güvenlik riskleri dikkate alınarak belirlenir.

(4) Mazeret izni verilen tutuklu veya hükümlünün çocuk olması durumunda, iznin geçirileceği ilin valiliği tarafından pedagog, psikolog veya sosyal hizmet uzmanı görevlendirilebilir.

Hükümlü veya tutuklunun izin süresince uyması gereken kurallar

MADDE 10 – (1) Hükümlü ve tutuklular izinli oldukları süre içerisinde;

a) Alkollü içecek veya uyuşturucu madde kullanamaz.

b) Güvenlik riski teşkil edebilecek veya hükümlü ve tutuklu sıfatıyla bağdaşmayacak davranışlarda bulunamaz.

c) Taziye amacı dışında telefon görüşmesi yapamaz ve diğer iletişim araçlarını kullanamaz.

ç) Medya kuruluşlarına yazılı veya sözlü açıklama yapamaz.

Hükümlü veya tutuklunun kurallara uymaması

MADDE 11 – (1) Hükümlü veya tutuklu, izin sırasında suç işlemesi, kurallara aykırı davranması ya da firar teşebbüsünde bulunması hâlinde, dış güvenlik yetkilisinin kararı ve sorumluluğunda derhâl en yakın kapalı ceza infaz kurumuna veya güvenli görülen başka bir yere konulur ve bu durum tutanağa bağlanarak valiliğe bildirilir.

Konaklanan yerde güvenlik riski oluşması

MADDE 12 – (1) Hükümlü veya tutuklunun konakladığı yerde kendisi ya da güvenlik görevlileri yönünden kontrolü mümkün olmayan güvenlik riski oluşması hâlinde, dış güvenlik yetkilisinin kararı ve sorumluluğunda şahıs en yakın ceza infaz kurumuna veya güvenli görülen başka bir yere konulur ve bu durum tutanağa bağlanarak derhâl valiliğe bildirilir.

Giderler

MADDE 13 – (1) Mazeret iznine refakat eden dış güvenlik görevlilerinin harcırah ve yol giderleri, Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Tüzüğün 138 inci maddesinin altıncı fıkrası çerçevesinde, hükümlü veya tutuklu tarafından ödenir. Giderlerin bu şekilde karşılanmaması hâlinde verilen mazeret izni uygulanmaz.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Son Hükümler

Yürürlük

MADDE 14 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 15 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Adalet ve İçişleri Bakanları müştereken yürütür.